

I arkitekt Arnstein Arnebergs f

Som mange vil være kjent med har Foreningen Gamle Sandefjord i fire år hatt sine «vandring», det vil si bussturer, til de bygningene i Sandefjord som er tegnet av kanskje Norges mest kjente arkitekt, Arnstein Arneberg.

JULEBORD: Hyggelig passiar under julebordet 19. desember 1959 etter åpningen av Park Hotel. Fra venstre: Eva Arneberg, interiørarkitekt Finn Nilsson og arkitekt Arnstein Arneberg.

Foruten bygninger her i Sandefjord, som Ekeberg kapell og krematorium, Park Hotel, Midtåsen og Christensens Ranvik, har han også tegnet Skaugum, Oslo Rådhus, Sikkerhetsrådets sal i FN i New York m.m. Turene har vært meget populære, og billettene er blitt revet bort, så å si. De har startet ved Park Hotel, og har endt på Midtåsen, hvor vi har hatt omvisning og en enkel bespising.

Familien Arneberg

Særdeles gledelig for oss som har drevet disse vandringene er at vi gjennom dem også har kommet i kontakt med to av Arnebergs døtre, Birte Arneberg og hennes søster Eva Arneberg Mohr, og deres døtre. De har alle uttrykt stor glede over at vi her i Sandefjord har holdt minnet om Arnebergs arbeider levende. Og så nært var for eksempel Anders Jahres forhold til Arneberg, at da arkitekten i 1961 ble syk og bodde på Biri, sendte Jahre flere ganger sin sjåfør til ham med en fiskesuppe som han visste Arneberg var så glad i.

Ekeberg kapell

Etter omvisningen i Ekeberg kapell bemerket Birte Arneberg at antependiet (alterduken) som hun selv hadde brodert etter sin fars tegninger var blitt ødelagt under brannen der i 2000. Hun tilbød seg da å lage en ny, 50 år etter! Og 8. mai 2012, etter over 200 arbeidstimer, kom antependiet på plass. Det er et vakkert og fargerikt element i et miljø som er heller sparsomt utstyrt med farger. Og tenk for en gave til byen vår som Birte Arneberg her har gitt!

Park Hotell - og et julebord

Som kjent innviet Park Hotel den nye Parkfløyen den 30. april i år, i nærvær av ca 320 spesielt inviterte gjester. Arnebergs døtre var blant dem, og «residerte» - selvsagt - i Arnebergsuiten på hotellet. Under middagen fikk hver av gjestene utdelt en kopi av et meget spesielt ark - Ballade mot Syd - laget av arkitektene som var tilknyttet Arnebergs arkitektkontor her i byen, i anledning julebordet deres den 19. des. 1959. Julebordet ble muligens holdt i Klubbsekskapets lokaler.

Ballade mot Syd

Her har arkitektene virkelig fått utfolde seg, med tegninger av hotellet og folk som arbeidet med det, med snakkebolter og gags. Der finnes blant annet en liten sang på melodien "På låven sitter nissen":

I Klubben sitter firmaet ved julebord, og spør De hvor? Jo i Sandefjord.

Vi nipper og vi spiser og vi er så glad, for julegrøt vil vi gjerne ha!

Og alle arkitektene seg flottes, ja seg flottes, mens de skottes

På koner og på menn og på godter, og ja, nå er det jul igjen.

Pompøst

Ballade mot Syd inneholder flere sanger, blant annet, «Hymne til H.H.» (antakelig Hvalfangstens Hus), som for øvrig ble avsunget av Hvalkjæften under festen 30. april. Teksten er i overkant pompøs, og det er tydelig forfatteren har hatt et aldri så lite skråblikk på miljøet. Melodien er "Himmelske Fader", eller "Vingede skarer". Siste strofe lyder "Ære være Jahre!".

Her er også tegnet fotspor i vill uorden, med teksten «Prede har gått i søvne», og på taket av høyblokka går man rundt juletreet, syngende «O jul med din Prede». Fra et vindu ropes «Hvor er Fredriksen?» (murmesteren?), under et tak i en paviljong svever en «Lys-aas» (elektrisk firma). Fra et vindu roper en kar «Hval i sikte! Fyr!», ut av et vindu kommer en vinkende arm, selvsagt et «Borchrevink», og en fasadeklatter roper, «Berit, her er jeg!». Ved bassenget står en kar med lang fiskestang, mens hvalen Jonas boltrer seg i bassenget.

I tillegg til alt dette er Ballade mot Syd spekket med hentydninger til problemer under byggeprosessen. Her finner vi følgende «Ode til en Gesims»: O

gesims, hvem er den Vims som haver Dig tegnet? Og så kom regnet (og det hadde vi ikke regnet med!). Her er også et vers om en vinduskarm, som antyder at hengslingen av vinduene har vært et tema. Kan det være Jahres velkjente sans for detaljer det her siktes til?

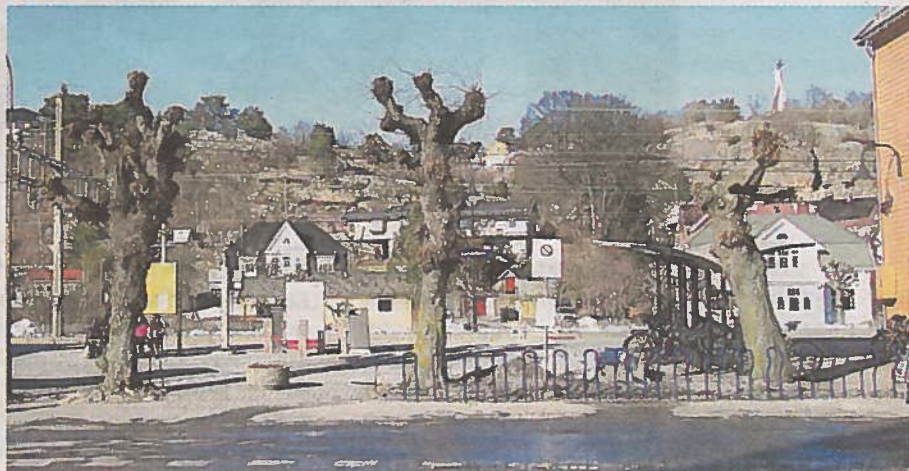
Nye bilder

I tillegg til dette har Arnebergfamilien framskaffet hittil ukjente fotografier fra den første innvielsesfesten. Nøyaktig når denne har funnet sted vet man ikke. Hotellet ble tatt i bruk etter hvert som de forskjellige avdelingene ble ferdigstilt, men innvielsen må ha vært en eller annen gang høsten 1959.

Arnebergvandringene - som i utgangspunktet var tenkt som et prosjekt med sikte på å gjøre byens befolkning kjent med Arnebergs arkitektur - har i sum ført til noe langt mer. De har gitt oss et mer komplett Ekeberg kapell, og i tillegg mer kunnskap rundt byggingen av Park Hotel.

Tekst: Foreningen Gamle Sandefjord
Foto: Privat

FØROGNÅ

Fotspor

GEMYTTLIG: Anders Jahre i gemyttlig lag under julebordet 19. desember 1959. Fra venstre: Ola Nygård (i profil), Kjersti Gjesdahl, Birger Graven, Kåre Skjæveland, Anders Jahre.

TEKSTER: Direktør Thomas Ødegård på dagens Park Hotel med «Ballade mot syd», morsomme tekster som ble laget til julebordet 19. desember 1959. Denne blir nå hengt opp på hotellet så alle kan glede seg over disse tekstene og de artige illustrasjonene.

Jernbanestasjonen

Bilder fra Sandefjord Jernbanestasjon er svært vanlige, og postkort med jernbanemotiver er ekstra populære og selges i dag for opptil mange hundre kroner pr. stk.

Dagens bilde er fra 1955 og viser toget fra Oslo i bakgrunnen, med en moderne Narvesen-kiosk til høyre. Herrene på hver sin side er formodentlig sjåfører av henholdsvis Delikat-Salat bilen fra Drammen og Opel personbilen fra Sandefjord.

Om de har lest Vestfold Fremtid for 16. mai 1955 vites ikke, men bildet er tatt akkurat denne solfylte dagen. Og bare 100 meter unna gjør rødruksene Jens Gustav Amlie, Hans Martin Andersen, Helge Eliot Karlsen, Solveig Arnesen, Finn Oddvar Andersen, Aud Inger Trædal-Henden, Oddbjørn Holtan, Erik Ringdal,

Finn Skoli, Armand Carlsen, Else Marie Ivarsen og Gunnar Sletmo sammen med resten av kullet på til sammen 29 seg klare for den store feiringen dagen etter. At sistnevnte skulle bli årets preseterist visste ingen om denne dagen selv om mange hadde en mistanke!

Bildet fra 2013 viser andre biler mens fjellene ikke har rikket seg!

Tekst: Harald Fevang.
Foto før: Politiarkivet.
Foto nå: Bjørn Marum Olsen.

RIS-LUND

En mangfoldig mann

Denne logoen minner oss om en mangfoldig mann i Sandefjords næringsliv gjennom flere tiår, Arthur Rismyhr. Ris-Lund hadde agentur for stålørsmøbler, lampeskjermer, smijernsartikler, fotlistovner m.m., i følge Vestfold fylkesleksikon 1949. Innehaver, Arthur Rismyhr.

Samtidig drev Arthur Rismyhr også Rismyhr kafé ved Hvidts plass, stedet for god og velstelt mat. Fra 1950-tallet huskes samme Arthur som en driftig og oppfinnsom bestyrer av Vøra camping. Senere drev han en velansett kontormøbelforretning i Kongens gate, der Bakgården nå er. Undertegnede husker også Arthur som en jovial kniv- og saksesliper på eldre dager.

Tekst: Sven Erik Lund

MT «Spervik»

Motortankeren «Spervik» var det første nybygg i rederiet A. C. Olsens eie. Bygd i Greenock i Skottland. Hun ble sjøsatt 20/06-1955, og overlevert i oktober samme år.

Navnet «Spervik» kommer antatt fra Tjølling. På nordsiden av den halvøy som friområdet Håkavika ligger. I innløpet mot Hemskilen. Området var en del av A. C. Olsens eie i begynnelsen av 1900 inntil han ga bort området som gave til Sandefjord kommune som et felles friområde.

Skipet «Spervik» ble videregitt til Finland, så til Hellas for hun endte sine dager på Taiwan i 1973.

Tekst: Ragnar Iversen
Foto: Privat samling

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gård

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen, mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når, og helst med en beskrivelse. Husk navn og adresse på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til sv-er-lu@online.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters redaksjonsgruppe:

Sideansvarlig: Harald Fevang,

Bildeansvarlig: Bjørn Marum Olsen.

Medarbeidere: Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Tor Skagun og Odd Galteland.

Kontaktperson:

Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154